

Start PGB-experiment

**Campagne
'100 miljoen voor PAB'**
p.5

Nieuw PAB-besluit
p.12

**Assistentie door een
voorziening? Ja, maar!**
p.13

In 2007 startte BOL-Budiv samen met enkele partners een lobby op om te komen tot een PGB-experiment. Dit experiment is belangrijk in de evolutie naar meer zorg op maat. Het PAB was al een stap in de goede richting, maar voor vele mensen zou de ondersteuning nog flexibeler georganiseerd moeten worden.

De persoon met
een handicap
wordt consu-
ment.

Al in 2001 werd een decreet goedgekeurd dat de basis legde voor een hervorming van de financiering van de zorg. Volgens deze Vlaamse wet moeten alle personen met een handicap een persoonsgebonden budget kunnen krijgen. Het budget dient zowel om ondersteuning in te kopen in een voorziening als om persoonlijke assistentie te betalen.

Het PGB-decreet

werd echter door geen enkele minister uitgevoerd. Nu komt daar verandering in. Minister Vanackere maakt dit jaar 4 miljoen euro vrij voor het PGB-experiment. Met dit experiment wil men nagaan hoe het PGB zich kan verhouden tegenover bestaande ondersteuningsvormen, wat het effect zal zijn op het aanbod, voor de persoon in kwestie, enz. Als het experiment slaagt, zal dit vermoedelijk de basis leggen voor het invoeren van een nieuw systeem. Personen met een handicap zouden dan als dominante financieringsvorm een budget krijgen, waarmee ze de ondersteuning van hun keuze kunnen inkopen. Op die manier heb je als persoon met een beperking meer zeggenschap over de ondersteuning die jou geboden wordt. Jij kiest dan volledig vrij wie er jou helpt, waarmee, waar, wanneer en op welke manier dit gebeurt.

Vervolg artikel op p. 7

> Intro

Dag Allemaal,

Zoals jullie gaan lezen verder in de nieuwsbrief, is er opnieuw heel wat veranderd binnen BOL-Budiv. In het bedrijvencentrum De Punt in Gentbrugge, beschikken wij nu over drie ruime lokalen. Zo treffen jullie op de gelijkvloerse verdieping enerzijds de coördinator en de beleidsmedewerkers en anderzijds de administratieve cel aan. Op de eerste verdieping vind je de dienstverlening terug: de helpdeskmedewerkers, PAB - en PGB-coaches, de vormingsmedewerker en de communicatiemedewerker.

Ons aantal medewerkers is ook flink uitgebreid. Momenteel werken we met 15 mensen. Wanneer een organisatie groeit, moet ook de werking zelf bijgestuurd worden. Daarom zullen we het komende jaar ook stevig nadenken over koersveranderingen in onze werking.

BOL-Budiv is er voor budgethouders, kandidaat-budgethouders en iedereen die informatie wil over PAB, PGB,

directe financiering, zelfsturing en vraagverduidelijking. Onze primaire taken zijn: de dienstverlening laagdrempelig, doorzichtig en efficiënt uitbouwen én de belangen van onze huidige en toekomstige leden verde-

digen. We willen namelijk een kwalitatieve dienstverlening die zowel intern als extern bewaakt wordt. Uiteindelijk streven we ernaar dat personen met een handicap een kwaliteitsvol bestaan uitbouwen door de regie van hun leven zelf in handen te nemen. Mensen moeten hierbij beroep kunnen doen op ondersteu-

ning door een budgethoudersvereniging. Daarom is BOL-Budiv al jaren vragende partij om kwaliteitseisen op te leggen aan budgethoudersverenigingen.

Een kwaliteitsvolle dienstverlening is een belangrijke schakel voor mensen die hun leven betekenisvol en kwalitatief willen invullen. Niemand kan voor iemand anders bepalen wat kwaliteitsvol is. Wel kunnen we instrumenten en ondersteuning aanreiken waarbij zelfsturing en ondersteuning op maat centraal staan. Daarom scharen we ons achter het idee van sociaal verantwoord ondernemen. Sociale ondernemingen hebben een toekomstgerichte en experimenterende aanpak. Men heeft oog voor nieuwe ontwikkelingen op vlak van tewerkstelling, onderwijs, huisvesting, mobiliteit en toegankelijkheid. We geloven hier sterk in en maken er dan ook werk van. Op naar 2009!

Viviane Sorée
Voorzitster BOL-Budiv

> In dit nummer:

Intro	1
BOL-Budiv draait	2
VFG	3
Pro versus Contra	4
Nieuws voor kandidaat-budgethouders	5
PGB-experiment	7
Interview: Liesbet Sijsmans	8
De gouden raad van...	10
Goede werkgever	11
Assistentie door een voorziening? Ja, maar!	13
Column - poëziehoekje	16
Weetjes	17
Getuigenis - lezersbrieven	18

Colofon

Werken mee aan dit nummer:

Redactieraad, Joba Maréchal, Koenraad Depauw, en Eva Menschaert.

Cartoons:

Leo Cartoons

Druk:

Geers Offset

BOL-Budiv, Gentbrugge, mei 2008. Niets uit deze uitgave mag worden veeleenvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerde gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, in fotokopie of anderszins, zonder voorafgaande toestemming van BOL-Budiv. Aan de inhoud kunnen geen rechten worden ontleend.

V.l.n.r.: Juliska, beleidsmedewerker,
Ken, PAB-coach en
helpdeskmedewerker, Eva, helpdesk- en
communicatiemedewerker en
Elke, beleidsmedewerker.

> Oprichting Expertisecentrum Onafhankelijk Leven

BOL-Budiv draait!

Expertisecentrum Onafhankelijk Leven

Het was in een vorige nieuwsbrief al vaag aangekondigd, maar BOL-Budiv kreeg in juli 2008 een projectgoedkeuring van EFRO om een expertisecentrum Onafhankelijk Leven op te starten. Dit expertisecentrum wordt een samenwerkingsverband van gebruikersorganisaties. Allen willen ze de toekomstige ondersteuning aan personen met een handicap laten verlopen via directe financiering (met een PAB en PGB). De plannen zijn ambitieus. Het expertisecentrum zal kennis verzamelen over hoe in andere landen de ondersteuning gebeurt via een budgetsysteem. Het uiteindelijke doel is te komen tot een aanpassing van de wetgeving in Vlaanderen. Niet enkel op vlak van zorgwetgeving, maar ook voor ondersteuning in onderwijs, werk en vrije tijd.

In het expertisecentrum werken vandaag twee nieuwe beleidsmedewerkers: Juliska van Hauwermeiren en Elke Decruynaere. Elke was de voorbije 5 jaar beleidsmedewerker van GRIP vzw, onder meer rond PGB.

Nieuwe medewerkers dienstverlening

Vanaf 1 oktober zijn ook enkele nieuwe personen in dienst voor onze dienstverlening. Zo verwelkomen we Eva Menschaert. Zij zal mee jullie vragen beantwoorden aan de helpdesk. Daarnaast wordt zij ook de communicatieverantwoordelijke. Ook verwelkomen we Sabine Van Doorslaer die als coach aan de slag zal gaan. Tenslotte is ook Ken Von der Crone aangenomen als helpdeskmedewerker en PAB-coach. Met deze nieuwe mensen zullen we erin slagen de stijgende vraag naar advies en coaching

bij het gebruik van het PAB op te vangen. Ook zullen we door deze versterking onze dienstverlening kunnen aanpassen aan het PGB-experiment. We nemen afscheid van Marleen Schoenmaeckers. Zij was eerst als stagiair aan de slag bij BOL-Budiv. Later is zij aangeworven als helpdeskmedewerker. We nemen ook afscheid van Sarah Depauw die tijdelijk Hélène Wets verving tijdens haar zwangerschapsverlof.

Bolwagen

BOL-Budiv kreeg een auto van het United Fund for Belgium. Met deze auto zullen de PAB-coaches de baan op gaan. Onze coaches maken immers heel wat kilometers om budgethouders overal in Vlaanderen te ondersteunen: van het noorden van Limburg tot de Westhoek.

Volg EEP-sessies van

Vereniging personen
met een handicap vzw

Vernieuwde EEP-groepen

Op 8 september kwamen de verschillende begeleiders van de EEP-groepen samen. Dit zijn ervaringsdeskundigen die anderen helpen om een goede kijk te krijgen op het leven dat ze willen, met de daarbij horende noodzakelijke ondersteuning, hulpmiddelen en aanpassingen.

Regelmatig komt deze groep van mensen samen opdat ze ervaringen kunnen uitwisselen en hun EEP-groepen goed kunnen begeleiden. Toch was er deze keer extra aandacht voor de vernieuwde EEP-werking. De werking werd nog beter aangepast aan de noden van personen met een handicap. Zo is er nu bijvoorbeeld een EEP-light.

Wat is EEP?

EEP staat voor Eigenhandig Ervaringsdeskundig Plan. Jouw EEP wordt door jezelf opgesteld. Je doet dit in een kleine groep, samen met andere mensen met beperkingen die ook een EEP voor zichzelf opstellen. Iedereen van de groep heeft op het einde een persoonlijk EEP-dossier. Dit persoonlijke dossier vertelt welke assistentie en welke hulpmiddelen jij nodig hebt, wat je beperkingen en mogelijkheden zijn, hoe jouw persoonlijk netwerk eruit ziet,...

Samen met de andere groepsleden zoek je naar oplossingen zodat jij je omgeving zo goed mogelijk kan aanpassen aan jouw eigen noden. Je kan jouw EEP-dossier op tal van plaatsen gebruiken. Bijvoorbeeld: naar een assistent toe is EEP een dossier waarin jij vertelt wat jouw noden en beperkingen zijn. Jouw EEP-dossier kan jouw werkgever helpen om de werkomgeving beter op jou af te stemmen.

Hoe verloopt zo'n EEP groep?

Er zijn twee vormen van EEP. De ene is kortdurend, een EEP-light. De tweede vorm is een langdurige vorm, meer afgestemd op het tempo van de groepsleden. Beide vormen behandelen wel dezelfde thematieken.

Eerst is er altijd een infosessie. Hierin wordt uitgelegd wat EEP is. Nadien worden volgende thema's besproken:

- De persoonlijke assistentie, permanentie en oproepbaarheid die je nu krijgt.
- De verschillende hulpmiddelen en aanpassingen die bestaan. Je brengt in kaart welke je nu hebt.
- Je bekijkt jouw persoonlijk netwerk. Samen met de andere groepsleden bedenk je hoe je jouw persoonlijk netwerk kan verbeteren.
- Je omschrijft jouw eigen toekomstdromen en de manier waarop jij wilt leven. Je probeert ook in te schatten welke ondersteuning je hiervoor nodig hebt. Je bedenkt ook welke aanpassingen en hulpmiddelen je kunnen helpen om het leven te leiden dat jij wil.
- De groep staat ook stil hoe je best communiceert met bijvoorbeeld professionele ondersteuners.
- Er worden tips en adviezen gegeven i.v.m. financiële ondersteuningsmogelijkheden. Iedereen krijgt op het einde een eigen EEP-dossier die dit

alles bundelt.

Concreet

Je kan deze EEP-light ook volgen om je vraag te verduidelijken in het kader van het PGB-experiment. De sessies worden georganiseerd in de regio Antwerpen en Halle-Vilvoorde.

Driesheidelaan 15, Zwijndrecht

Infosessie: 03/11/2008 14u-17u

Tweedaagse: 17-19/11/2008, 9u30-17u30

Terugkomdag: 27/11/2008, 14u-17u

Jan Denucéstraat Antwerpen ('t Kiel)

Infosessie 26/11/2008, 19u-22u

Tweedaagse: 13-14/12/08 9u30-17u30

Terugkomdag: 22/12/2008, 19u-22u

Regio Halle

Infosessie: 03/12/2008, 19u-22u

Tweedaagse: 20-21/12/2008, 9u30-17u30

Terugkomdag: 05/01/2008, 19u-22u

Lange EEP-groepen gaan door verspreid over gans Vlaanderen wanneer er voldoende deelnemers zijn om de groep te laten starten.

Meer info: 02/515.06.74
of via info@vfg.be.

Pro versus contra

Elke keer leggen we een stelling voor die voor - en tegenstanders heeft.

EEN STATUUT VOOR DE PERSOONLIJKE ASSISTENT?

Jawel

Koen (assistent)

Iedereen die werkt, moet gelijke rechten en plichten hebben. Een eenvoudig statuut met rechten voor alle PAB-assistenten en eenduidige contractvoorwaarden is een noodzaak. Duidelijke en bij voorbaat vastgelegde afspraken geven dan een snelle, degelijke start van een samenwerking, zonder addertjes onder het gras.

Dan weet de assistent wat te verwachten valt van de samenwerking met de werkgever/budgethouder.

Budgethouders zouden ook gestimuleerd moeten worden om hun kandidaten tijdig op de hoogte te brengen van de rechten en plichten van beide partijen. Het kan ook nuttig zijn budgethouders verplicht een cursus of infosessie te laten volgen over werkgeverschap of opdrachtgeverschap.

Momenteel worden assistenten in het paritair comité 100 (arbeiders) of 200 (bedienden) geplaatst. In dit paritair comité zijn er weinig wettelijke bepalingen om de assistent te beschermen. Een mooie wettelijke regeling in deze paritaire comités zorgt in dit geval goed voor de budgethouder. De assistent heeft hiertegen geen verhaal, want de wet is de wet.

Daarom zou een statuut voor de persoonlijke assistent ervoor zorgen dat de wereld weer iets eerlijker en beter wordt en dat vinden we allemaal prettiger!

**Zeker
niet**

Jos Huys (budgethouder)

Ik wil waarschuwen voor de lokroep van hét statuut voor dé persoonlijke assistent. Er bestaat immers niet één prototype van de persoonlijke assistent, net zomin als van dé persoon met een handicap. Een zesjarig kind met een verstandelijke handicap zal wellicht een heel andere passende assistent vinden dan de volwassen persoon met een fysieke handicap. Maar veel meer dan in functie van het type handicap zal de keuze van de assistent variëren in functie van de persoonlijke aspiraties en levenswandel van zowel de persoon met een handicap als van de assistent. Personen en organisaties die een eenvormig 'statuut van de persoonlijke assistent' bepleiten, hebben het vaak moeilijk met dit zelfbeschikkingsrecht van persoonlijke assistenten en budgethouders. En niet zelden uit corporatistisch zelfbelang: niet toevallig duiken steeds weer allerlei 'kwalificatiecriteria' en daaraan gekoppelde loonbarema's of arbeidsvoorwaarden op in een discussie over het statuut. Met andere woorden: alleen zij die de juiste diploma's, erkenningen of organisaties achter hen hebben, mogen nog werken als 'persoonlijke assistenten'! Ja, ik ben voorstander van het beroep van persoonlijke assistent. Maar ik ben tegen een eenheidsworst van één enkel statuut dat ons van buitenaf, zonder reële inspraak, wordt opgedrongen.

Wens je te reageren op de volgende stelling:

"PGB-experiment: een maat voor niets? "

Stuur een mail met jouw Pro/Contra naar joke@bol-online.be

**BOL-Budiv
geeft een stem aan
de wachtenden**

> Nieuws voor kandidaat-budgethouders

Campagne "100 miljoen voor PAB" gestart

Campagne tegen de wachtlijsten

In de lente van dit jaar liet BOL-Budiv van zich horen en organiseerden we 'Het Congres van de wachtenden'. Hiermee wilden we de lange wachtlijsten voor het PAB aanklagen en actie voeren tegen het beperkte uitbreidingsbeleid.

Nu, enkele maanden later, starten we alweer een nieuwe campagne www.100miljoen.be. We eisen dat er 100 miljoen euro wordt vrijgemaakt om het probleem van de wachtlijsten voor PAB volledig weg te werken. De redenering is eenvoudig: we schatten dat er tegen 2009 zo'n 5000 mensen op de PAB-wachtlijst zullen staan. Aangezien een gemiddeld PAB ongeveer 20.000 euro per jaar zal bedragen is dus 100 miljoen euro (=20.000 euro x 5000) extra nodig om de huidige wachtlijst voor PAB te doen verdwijnen. Bij de vorige Vlaamse verkiezingen beloofden de verschillende politieke partijen de wachtlijsten in de gehandicaptensector op te lossen indien zij in een regering zouden stappen. Nu echter, aan het einde van de regeerperiode, zien we dat deze

belofte niet is nagekomen. In de aanloop naar de Vlaamse verkiezingen van juni 2009 willen BOL-Budiv en haar partners dat de volgende regering het probleem van de wachtlijsten erkent. We willen dat de belofte wordt gemaakt om de nodige 100 miljoen euro extra te voorzien. Vanaf september tot juni zullen we alles in het werk zetten om, met het oog op de verkiezingen, het thema van de wachtlijsten hoog op de politieke agenda te plaatsen.

Een overzicht van de geplande acties

Eind september startten we met een actiewebsite en een petitie. In amper enkele weken tijd verzamelden we bijna 3.000 handtekeningen! Uiteindelijk is het de bedoeling om op 3 december deze petitie te overhandigen aan Kris Peeters, de minister-president van de Vlaamse regering. Op 24 oktober nam BOL-Budiv deel aan de actie van het VGPH 'Ik beslis zelf'. Eerst was er tijd voor een congres. Via filmpjes kregen we verschillende boeiende getuigenissen van

personen met een handicap te zien. Uit die getuigenissen werden enkele interessante stellingen gehaald, die werden besproken met een panel van bekende en minder bekende Vlamingen. Aan de hand daarvan werd, in medebeslissing met de zaal, een manifest opgesteld. Daarna volgde een optocht naar de Sterrenkundelaan om het manifest over te dragen aan de Directeur-Generaal van het VAPH, Laurent Bursens.

BOL-Budiv was bij dit alles prominent aanwezig en maakte van de gelegenheid gebruik om de campagne verder bekend te maken. BOL-Budiv nam tevens contact op met de voorzitters van alle democratische Vlaamse partijen en vroeg hen om een persoonlijke ontmoeting. We willen hen overtuigen om een concreet engagement aan te gaan, en dus onze eis van 100 miljoen te onderschrijven, ook nadat zij in de regering stappen! Deze acties zijn slechts het begin. Het verloop van de campagne is te volgen op de actiewebsite. Hopelijk kunnen we ook op jouw steun rekenen!

Vrijwilligersassistentie

Vrijwilligers met PAB

Als budgethouder kan je verschillende soorten contracten afsluiten met jouw assistenten. Je kan een arbeiders- of bediendencontract, een contract met een zelfstandige, een studentencontract, enz. afsluiten. Daarnaast kan je ook vrijwilligers vergoeden als assistent. De vrijwilligersorganisatie stelt de vrijwilliger aan, niet de budgethouder. Als budgethouder moet je immers steeds een beroep doen op een organisatie die zorgt dat vrijwilliger verzekerd is en die regelt de onkosten die door de vrijwilliger werden gemaakt.

Enkele voorbeelden:

- Je hebt een fysieke handicap en doet regelmatig beroep op een kennis om je te vervoeren.
- Je hebt een dochter met een verstandelijke handicap. Je doet beroep op een buurmeisje om te babysitten zodat je boodschappen kan doen.

In beide gevallen kan je door het inschakelen van een organisatie je kennis of je buurmeisje enerzijds vergoeden voor de onkosten die zij maakten en anderzijds is een aantal risico's verbonden aan het vrijwilligerswerk verzekerd.

Welke vergoeding krijgen vrijwilligers?

Vrijwilliger mogen geen loon ontvangen voor hun vrijwilligerswerk, maar ze mogen wel vergoed worden voor de onkosten die ze gemaakt hebben. Deze onkosten zijn niet fiscaal aftrekbaar, maar wel vrijgesteld van sociale bijdragen en belastingen. Vrijwilligers moeten kiezen voor een forfaitaire of een reële kostenvergoeding. Een vrijwilliger kan de twee systemen nooit combineren.

De **forfaitaire** kostenvergoeding mag per persoon maximaal 29,05 euro per dag en 1.161,82 euro per jaar bedra-

Welke vrijwilligersorganisaties?

Als je zelf vrijwilligers wil inschrijven, kan dit via twee organisaties:

1. Ado-Icarus. Neem contact op met mevr. Marleen Vanbrabant, (tel) 011/85.84.85, (email) marleen.vanbrabant@ado-icarus.be.

Let op! Bij Ado-Icarus wordt aan de gebruiker een jaarlijkse bijdrage van 72 euro per vrijwilliger gevraagd voor het afsluiten van de verzekering. Zij rekenen ook een administratieve kost van 10 euro per factuur per kwartaal.

2. De provinciale afdelingen van VFG. Als budgethouder dien je geen lid te zijn van VFG, wel als vrijwilliger. VFG vraagt geen extra kosten.

Daarnaast kan je terecht bij diensten zoals mutualiteiten, oppasdiensten (zoals Familiehulp, OCMW's) enz.

gen. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd. Het is zowel aan de organisatie als aan de vrijwilliger om ervoor te zorgen dat de maxima niet worden overschreden. Gebeurt dit wél, dan kan dit zware gevolgen hebben op fiscaal vlak zowel voor de vrijwilliger als voor de organisatie.

De reële kostenvergoeding is onbegrensd. In dit geval worden de werkelijk gemaakte kosten terugbetaald. De vrijwilliger moet hiervoor wel de nodige bewijsstukken aan de organisatie geven, zodat de organisatie de vrijwilliger kan terugbetalen.

Kan ik een vrijwilliger vergoeden voor verplaatsingen?

Voor verplaatsingen kan je beroep doen op een taxi of mindermobielen-centrale. Je kan enkel de meerkost per kilometer betalen met je PAB. Maar als je beroep doet op een vrijwilliger voor je verplaatsingen, valt de regel met betrekking tot de meerkost per kilometer weg. Je kan deze vrijwilliger een reële of forfaitaire kostenvergoeding betalen, zonder hiervoor de meerkost per kilometer te berekenen. Belangrijk is dat er telkens hetzelfde systeem voor dezelfde vrijwilliger in hetzelfde jaar gebruikt wordt. De vrijwilliger moet ook in het oog

houden dat, als hij/zij actief is in een andere organisatie, hij/zij onder hetzelfde systeem valt.

Hoe moet ik de vergoeding betalen?

Het kan alleen de organisatie zijn die de kostenvergoedingen uitbetaalt, nooit een individu (dus niet de 'begunstigde' van het vrijwilligerswerk). De organisatie betaalt dus de onkosten aan de vrijwilliger en bezorgt een factuur of onkostennota aan de budgethouder. Je betaalt de factuur of onkostennota met je PAB en brengt dit als bewijsstuk in bij je indirecte kosten.

Deze kosten mogen dus max. 5% van het toegekende budget bedragen.

Wie mag vrijwilligerswerk doen?

Iedereen die ouder is dan 15 mag vrijwilligerswerk doen, maar binnen het PAB moeten ook vrijwillige persoonlijke assistenten meerderjarig zijn. Opgelet! Men mag niet dezelfde taken doen als werknemer én als vrijwilliger voor dezelfde opdrachtgever (budgethouder). Iemand kan dus wel vrijwilligerswerk doen voor de werkgever (budgethouder) maar dan voor andere taken dan degene die men uitvoert als werknemer.

PGB-experiment (vervolg cover)

200 budgethouders 'nieuwe soort'

In het experiment mogen 200 PGB-budgethouders opstarten die voorheen op een wachtlijst stonden. De helft van deze mensen komt uit Groot-Antwerpen, de andere helft uit het gebied Halle-Vilvoorde. Het gaat alleen om volwassenen, en zowel mensen met een fysieke, verstandelijke, sensorische als meervoudige beperkingen zijn in de onderzoeksgroep opgenomen. Na een periode van vraagverduidelijking en inschaling zullen zij een budget krijgen.

Geen Processie van Echternach

BOL-Budiv bewaakt, samen met VFG, de belangen van personen met een handicap in het PGB-experiment. Dit doen wij in eerste instantie in het PGB-expertencomité. De belangrijkste discussie moet nog komen: hoe wordt het budget bepaald, hoe hoog zal het budget zijn, en waarvoor mag je het budget gebruiken. De ultieme doelstelling van het PGB is immers dat ook personen met een zware ondersteuningsnood thuis kunnen blijven wonen. De hoogte van het budget moet daarom los staan van de wijze waarop het budget zal worden besteed. Het budget moet dus even hoog zijn voor gebruikers die ervoor kiezen thuis ondersteuning in te kopen als voor die gebruikers die kiezen voor een residentiële instelling. Het PGB-budget moet dus ook hoger kunnen zijn dan het huidige PAB-budget, ook al gebruik je dit allemaal voor persoonlijke assistentie.

Tegelijkertijd zullen wij ervoor pleiten dat het budget vrij mag worden gebruikt: voor mantelzorg, voor externe assistenten, reguliere zorg, voorzieningen erkend door het VAPH, én voor nieuwe vormen van voorzieningen.

Voor elke drie stappen vooruit mogen geen twee stappen achteruit worden

gezet.

BOL-Budiv: een nieuwe doelgroep, een nieuwe opdracht

BOL-Budiv past zijn dienstverlening aan het PGB aan. Zo kan je, naast info over het PAB, vanaf nu ook gratis bij onze helpdesk terecht voor alle informatie en advies in verband met het PGB.

In januari 2009 zijn de PGB-budgethouders uitgenodigd op onze startersdagen. Op deze infodagen word je wegwijs gemaakt in de opstart van je PGB.

BOL-Budiv heeft PGB-coaches in dienst, die bij jou op huisbezoek komen om jouw vraag te verduidelijken. Als je liever in groep aan vraagverduidelijking doet, kunnen ze je ook verder helpen. BOL-Budiv werkt immers samen met VFG, Plan en VMG. VFG, organiseert EEP-sessies. Plan brengt jouw vraag in kaart volgens de PATH-methodiek samen met jouw netwerk. Bij VMG kunnen personen met een verstandelijke beper-

king terecht voor de cursus 'Hier ben ik.' Wie beroep doet op BOL-Budiv tijdens het voortraject is daarvoor dus zeker aan het juiste adres.

Na de toewijzing van je budget, kan je beroep doen op een PGB-coach om de uitvoering van jouw ondersteuningsplan te begeleiden. De PGB-coach gaat samen met jou op zoek naar de gepaste assistent en/of voorziening, maakt de juiste contracten op, doet jouw PGB-administratie, enz. Het PGB-experiment is echter een experiment. Hierdoor is vandaag nog niet veel duidelijk en kunnen nog niet alle vragen worden beantwoord. We zullen er samen aan werken dat alle vragen op tijd een antwoord krijgen. Budgethouders dienen niet ongerust te zijn. Alle budgethouders die in het PGB-experiment stappen krijgen van de overheid zorggarantie. Ook na het experiment zullen zij dus ondersteuning hebben, zij het via een PGB, een PAB of een plaats in een voorziening. Dat zal afhangen van de evaluatie van het experiment.

Siemon Dekelver: deelnemer PGB-experiment

Siemon is de oudste van 3 kinderen. Hij heeft het syndroom van Down. Hij wordt binnenkort 25 jaar. Hij woont nog thuis en gaat overdag naar een dagcentrum waar hij actief is in het kaarsenatelier.

Siemon ziet zichzelf als iemand met veel mogelijkheden. Hij schopte het dan ook tot WAI-NOT ambassadeur. WAI-NOT is een project dat zich tot doel stelt om internet toegankelijker te maken voor mensen met een verstandelijke beperking. Zoals iedereen, loopt Siemon tegen zijn eigen grenzen aan: hij kan niet zelfstandig gebruik maken van het openbaar vervoer en is bijgevolg voor zijn verplaatsingen volledig afhankelijk van derden. Siemon is erg sociaal en is dol op feestjes, uitstappen, enz. Hij werd geselecteerd voor een toneelgezel-

schap maar de afstand is te groot. Hij wil liefst zoveel mogelijk uitbreken uit het dagcentrum want dat beschouwt hij als zijn 'werk'. Nu zijn zus op kot zit, droomt Siemon ook van zelfstandig wonen.

De selectie van Siemon voor het PGB-experiment komt dan ook als geroepen. Het zal hem kansen bieden om zijn leven uit te bouwen en zich de ondersteuning aan te schaffen die een aantal barrières weg kan nemen: een toneelopleiding volgen, aan meer activiteiten van WAI-NOT deelnemen, meer op bezoek gaan bij vrienden, begeleid zelfstandig gaan wonen, enz. Het PGB-experiment biedt de unieke kans om via een parallelle baan, met meer opties en mogelijkheden, datgene te realiseren dat hem hij reeds lang onthouden werd.

Liesbet, de mama van Xander, mag starten met een PAB voor haar zoon.

> Interview

Een PAB voor Xander

Kan je wat meer vertellen over Xander?

Liesbet: Toen Xander een jaar oud was, hebben ze vastgesteld dat hij het syndroom van West had. Het was al langer duidelijk dat er iets niet pluis was. Hij is als het ware blijven stil staan in zijn ontwikkeling op 5 maanden. In het begin denk je dat hij wat trager is, maar na een tijdje zie je dat er toch iets niet klopt.

Het syndroom van West is een ernstig epilepsiesyndroom, met typische epilepsieaanvallen (salaamkrampen), die de ontwikkeling van een kind verhinderen. Ondertussen is Xander 5 jaar. Ondanks de behandeling met medicatie is de epilepsie niet onder controle. Hij is ook niet veel vooruit gegaan in zijn ontwikkeling. Xander kan niet zitten zonder hulp, grijpt niet naar voorwerpen, kan niet kruipen of stappen,

enz. De oorzaak is bij Xander nooit gevonden. De neurologen vermoeden dat een genetische fout de oorzaak is. Maar Xander is een schat van een kind. In de Speelhoeve, zijn dagcentrum, is hij helemaal opengebloeid. Hij is terug de vrolijke Xander van vroeger. Hij eet terug goed. Alleen het drinken is vaak nog heel moeilijk.

Jullie hebben een PAB toegekend gekregen vanaf september. Hoelang hebben jullie moeten wachten?

Liesbet: De aanvraag is gebeurd in september 2006. Wij hebben dus twee jaar moeten wachten.

Waarvoor gebruik je het budget?

Liesbet: Eigenlijk vooral om de beperkte uren van De Speelhoeve wat 'bij te passen'. De assistente komt dus een paar uurtjes in de voormiddag en

's avonds. Ook wil ik het PAB gebruiken om af en toe eens een weekendje weg te kunnen gaan zonder Xander.

Welke contracten heb je afgesloten?

Ik werk met Zewopa, een organisatie die niets anders doet dan assistentie verlenen. Dat is wel iets duurder dan alles zelf te organiseren en met een sociaal secretariaat te werken, maar voor mij heeft dat een aantal voordelen. De organisatie zorgt zelf voor vervanging als een assistent ziek is en ik heb niet zoveel administratieve rompslomp.

Om te beginnen komt onze assistente Agnes. Binnenkort komt er nog iemand van Zewopa, Leen. Dan zullen Agnes en Leen elkaar afwisselen om Xander de nodige zorgen te verstrekken. Daarnaast doen we beroep op Jef. Hij is een jonge kerel die al

"Ik heb beroep gedaan op een PAB-coach van BOL-Budiv om ons te helpen bij de opstart van het PAB. Zij heeft mij waardevolle tips gegeven "

regelmatig op Xander heeft gebabysit en hij doet dat heel goed. Ik ga hem een interimcontract geven via t-interim. Daarnaast hem ik ingeschreven bij de Gezinsbond als babysitter. Want anders wordt het onbetaalbaar. Het budget vliegt erdoor!

Hoe ziet het leven van Xander en jullie gezin eruit?

Liesbet: Xander gaat alle dagen naar De Speelhoeve. Ik wil dat hij zoveel mogelijk gestimuleerd wordt in zijn ontwikkeling en dat kan toch het best in een voorziening, vind ik. 's Morgens sta ik op rond zeven uur. Xander wordt ook rond die tijd wakker. Ik haal hem uit bed en kleed hem aan. Ofwel neemt de assistente over om 7u30 en vertrek ik naar school. Ik neem dan de fiets, zodat de assistent Xander kan wegbrengen met de auto. Ofwel ben ik diegene die hem verder verzorg: medicatie geven, eten geven en naar de Speelhoeve brengen.

's Namiddags wordt Xander afgehaald rond 16u45 ofwel door de assistent ofwel door mij. Als we thuis komen is het eten maken, drinken geven (wat heel lang kan duren), medicatie toedienen, eventueel in bad en dan naar bed. Xander kijkt soms toe als zijn grote zus Manuella en ik de afwas doen. Afhankelijk van hoe moe hij is, ligt hij rond 20u in bed.

Heb je voldoende ondersteuning gekregen bij de opstart van je PAB?

Liesbet: Het was begin september nogal een hectische periode voor mij. Ik wilde zo snel mogelijk opstarten. Ik heb dus niet de tijd genomen om alle

informatie rustig door te lezen. De PAB-coach van BOL-Budiv heeft me een aantal tips gegeven en zaken verteld die ik niet wist. Maar misschien zou het handiger zijn als je een checklist op papier krijgt met alle mogelijkheden om je assistentie te regelen. Want er is zoveel waar je aan moet denken, er zijn zoveel mogelijkheden!

Ben je tevreden over het PAB?

Liesbet: Neen, niet helemaal. Het grootste nadeel heeft te maken met het kortverblijf. Vroeger ging Xander regelmatig een weekend, of zelfs af en toe een ganse week naar de Willekom in Mechelen, maar die willen geen budgethouders opnemen in de weekend en tijdens vakanties. Reden is de 80%-regeling, die zegt dat de kortverblijven 80% van hun capaciteit moeten benutten met reguliere gasten, niet-budgethouders dus.

Wat zou je willen zien veranderen in het kader van het PAB?

Liesbet: Dat ze bij het VAPH rekening zouden houden met het feit dat de uren van Xander zijn dagcentrum zo beperkt zijn. Nu gebruik ik het PAB voor een groot deel om die uren aan te vullen. Zeker met kinderen die naar school gaan, is er een groot verschil. Onderwijs is gratis, het vervoer van en naar school is gratis, er is voor- en naschoolse opvang. Ook kinderen die naar het buitengewoon onderwijs gaan, genieten die voordelen én krijgen vaak ook een PAB. En zij kunnen dat PAB dan gebruiken voor andere assistentie.

Waarvoor ga je het PAB in de toekomst gebruiken?

Liesbet: Ik heb er nog geen zicht op of er nog iets zal overblijven van het budget nadat onze 'basisbehoeften', nl. het aanvullen van de Speelhoeve-uren, en af en toe een weekendje weg, vervuld zijn. Maar ik zou graag hebben dat Xander in het weekend af en toe op uitstap kan met een assistent om eens te gaan zwemmen, snoezelen, naar de dierentuin te gaan, enz. Ik heb er ook al over nagedacht om beroep te doen op een zelfstandige logopediste, om Xander extra te stimuleren. Maar dat is nu niet meteen aan de orde. Het is momenteel al moeilijk genoeg met alle veranderingen.

Jullie hebben beroep gedaan op BOL-Budiv om je te helpen bij de opstart. Waarom heb je gekozen voor deze budgethoudersvereniging?

Liesbet: Vanwege het feit dat BOL-Budiv er al zo lang mee bezig is en al heel wat expertise heeft. Ook omdat zij duidelijke info geven, en echt de rechten van de budgethouders willen verdedigen.

Heb je hulp nodig bij de opstart van je PAB? Neem contact op met de helpdesk van BOL-Budiv.

(tel) 09/324.38.77

(e-mail) info@bol-online.be

De gouden raad van...

In dialoog met onze partners

Korting t-interim voor leden BOL-Budiv

Nu de nieuwe prijsafspraken een feit zijn, genieten leden van BOL-Budiv van een financieel voordeel bij t-interim. Dit financieel voordeel vertaalt zich in een verlaagde coëfficiënt. Leden krijgen een coëfficiënt van 1,89 wanneer t-interim zelf een persoonlijk assistent zoekt en 1,81 wanneer t-interim enkel de loonadministratie op zich neemt. Dit is en blijft de goedkoopste coëfficiënt in heel Vlaanderen. In deze coëfficiënt zit alles inbegrepen. Zowel de dimona-aangifte als de reiskosten, feestdagen en ziekte, zijn ten laste van het t-interimkantoor.

Niet-leden krijgen een coëfficiënt van 2.0 wanneer t-interim de assistent zoekt en 1.90 wanneer t-interim enkel de loonadministratie op zich neemt. Vermeld dus altijd, wanneer je een t-interimkantoor binnentapt, dat je lid bent van BOL-Budiv.

Voor meer vragen over interimwerking kan je terecht bij een PAB-consulent in één van de 57 t-interimkantoren in Vlaanderen en Brussel of bij één van hun 5 PAB-specialisten.

Contacteer PAB-consulenten in jouw regio!

Regio West-Vlaanderen, Seymourtier Svea, (tel) 051/40.41.16, (mail) svea.seymortier@t-interim.be.

Regio Limburg, Vaes Ingrid, (tel) 011/26.49.90, (mail) ingrid.vaes@t-interim.be.

Regio Vlaams-Brabant, Deturck Nancy, (tel) 015/24.38.50, nancy.deturck@t-interim.be.

Regio Oost-Vlaanderen, De Langhe Debbie, (tel) 09/269.89.50, debbie.delanghe@t-interim.be.

Regio Antwerpen, De Locht Solange, (tel) 014/42.27.31, solange.delocht@t-interim.be

Van links naar rechts: Svea, Ingrid, Nancy, Debbie, Solange

Securex

SECUREX is een neutrale sociale dienstengroep en verzekeringsmaatschappij.

Securex kan alle statuten wettelijk in orde brengen. Als deze statuten sociaal en fiscaal nog geoptimaliseerd kunnen worden, zal Securex dit ook graag voor jou doen.

Securex is anders dan andere sociale secretariaten, doordat zij linken leggen tussen hun verschillende diensten. Een arbeidsongevallenverzekering afsluiten, aansluiten bij een EDPBW, een kinderbijslagfonds,... voor al deze zaken kan je terecht bij de sociale dienstengroep Securex. Hierdoor gaat het sneller, eenvoudiger, en meer vooruitziend. Bijvoorbeeld: je wil starten met je PAB, en doet daarvoor beroep op een adviseur van Securex. Die zal voor jou niet alleen uit-

rekenen hoeveel het je dit jaar kost om de mensen te werk te stellen die jij kiest, aan het aantal uren dat jij kiest, maar ook wat de invloed voor de volgende jaren zal zijn. Deze loonkostsimulatie is gratis voor de eerste drie werknemers.

Securex komt bij jou aan huis. Zo kunnen ze beter naar jouw verhaal luisteren en een oplossing op maat zoeken. Een antwoord bieden op jouw vraag, op hetgeen jij nodig hebt. Met één huisbezoek van je Securex-adviseur ben je al opgestart. Op dit moment zijn er al méér dan 100 PAB-budgethouders aangesloten bij Securex.

Voor de gegevens van een dossierbeheerder in jouw buurt, neem contact op met de helpdesk van BOL-Budiv.

> Goede werkgever

Eindejaar, ook voor je assistent

Het jaar loopt op zijn einde, en dit wil zeggen dat ook Sinterklaas en de Kerstman op weg zijn naar België. Misschien bezoeken zij ook jouw assistent?

Als je je assistent wil belonen voor het geleverde werk, mag je één keer per jaar een geschenk geven. Het moet, zoals in de richtlijnen vermeld, ter gelegenheid van Sinterklaas, Kerstmis of Nieuwjaar zijn. Dit moet je dus zeker vermelden bij directe kosten op je kostenstaat van het vierde kwartaal.

Je mag kiezen of je je assistent een geschenk geeft 'in natura' of in de vorm van cheques. Het maximale bedrag dat je mag geven is 35 euro per assistent. Je mag bijkomende cheques van 35 euro aankopen per kind dat de assistent ten laste heeft. Als je assistent dus 2 kinderen heeft, mag je voor maximaal 105 euro geschenken of geschenkencheques geven. Je noteert op je kostenstaat bijvoorbeeld: 'geschenkencheque assistent x ter gelegenheid van nieuwjaar: 99 euro'. Het ticketje dat de winkel je geeft op het moment dat je de waardebon koopt, hou je bij en voeg je toe aan je kostenstaat.

Als je kiest voor geschenkencheques, staat het je vrij om te kiezen waar je deze aankoopt. Het kunnen de officiële Sodexo-geschenkencheques zijn, maar een waardebon van een gewone winkel kan evengoed.

Budgetoverschot?

Als op het einde van het jaar blijkt, dat je je PAB nog niet volledig gebruikt hebt, dan kan je er behalve geschenken voor je assistent, nog meer mee doen. Je kan ook dienstencheques of PWA-cheques aankopen. Deze

cheques worden ingebracht op het moment van aankoop.

Je kan je assistent ook éénmalig een uitzonderlijke premie betalen. Die mag maximaal 1 maandloon bedragen. Let op als je een eindejaarspremie geeft: als je dit één keer doet, moet je het nadien altijd doen, want dan wordt het een "verworven recht". Denk dus zeker goed na of dit in 2009 ook nog zal lukken.

Misschien heb je je doorheen het jaar ook activiteiten ontzegd omdat er hoge indirecte kosten bij kwamen kijken. Dan is het nu het moment om op wintersport te gaan, een cultureel evenement te bezoeken,... Zolang je niet over 5% van je budget besteed aan indirecte kosten, kan dit zeker.

PAB-rekening verplicht

BOL-Budiv adviseert budgethouders steeds om een aparte bankrekening te openen, die enkel en alleen gebruikt wordt voor het PAB. Zo heb je een overzicht van jouw PAB en kan er geen verwarring zijn tussen je PAB en je eigen middelen.

Op het ogenblik dat de PAB-cel een eindafrekening heeft opmaakt van een PAB-jaar, moet je het overschot (als je dit hebt) terugstorten aan het VAPH. De eindafrekeningen volgen echter pas twee jaar later. Om een duidelijk overzicht te bewaren over hoeveel budget je beschikbaar hebt voor het lopende jaar, adviseert BOL-Budiv om de overschotten op een aparte PAB-spaarrekening te plaatsen. Zo vermijd je dat je geld van een voorgaand jaar uitgeeft in het lopende jaar. Je moet dit geld immers teruggeven aan het VAPH!

Heb je overschot op het einde van het jaar op je budget? Koop een geschenk/geschenkencheque voor je assistent of koop extra dienstencheques of PWA-cheques aan.

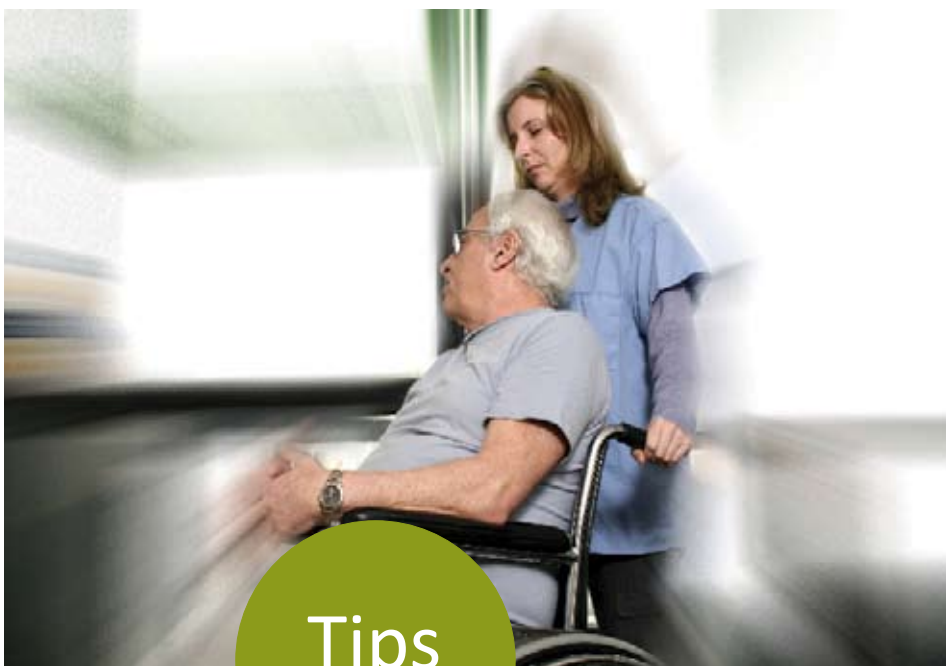
Vanaf 1 september 2008 is de aparte PAB-zichtrekening verplicht voor elke nieuwe startende budgethouder. Budgethouders die reeds PAB hebben maar nog geen aparte bankrekening, moeten dit in orde brengen tegen uiterlijk 1 januari 2009. Elke budgethouder moet een formulier invullen en terugbezorgen aan de PAB-cel van het VAPH met daarin het juiste rekeningnummer. Het VAPH staat het gebruik van een aparte spaarrekening voor het PAB echter niet meer toe. BOL-Budiv is niet akkoord dat een aparte spaarrekening niet mag gebruikt worden. We verdedigden ons standpunt en het VAPH beloofde deze regel te herbekijken.

Tip van een budgethouder:

Ik heb een aparte PAB-zichtrekening en ik zet mijn overschotten apart op een PAB-spaarrekening. Daar krijg ik interesten op. Ik dien de kosten en de interesten van mijn PAB-rekeningen niet in. Ik betaal de kosten van de zichtrekening met mijn interest.

Verklaring op eer m.b.t. indirecte kosten afgeschapt

Als budgethouder moet je elk kwartaal een kostenstaat invullen en opsturen naar de PAB-cel van het VAPH. Je geeft een overzicht van alle indirecte kosten die je gemaakt hebt, en voegt daarbij kopiën als bewijs. Wat betreft de indirecte kosten, hoeft je niet elke kost apart in te vullen op de kostenstaat. Je kan de totalen van de indirecte kosten op de kostenstaat noteren. Het formulier 'Verklaring op eer m.b.t. indirecte kosten' moet NIET meer meegestuurd worden. Alle budgethouders moeten alle bewijzen van elke indirecte kost 5 jaar thuis bewaren. Wanneer je PAB-inspectie krijgt

Tips

worden onder meer deze kosten nagekeken. Ook wie minder dan 500 euro indirecte kosten heeft, moet alle bewijzen bijhouden.

Eindafrekening volgt pas twee jaar later?

Het PAB is een jaarbudget dat loopt van 1 januari tot 31 december. Ben je pas tijdens het jaar opgestart dan wordt de eindafrekening gemaakt voor de maand waarin je bent opgestart tot en met december. Budgethouders moeten nu twee jaar wachten op die eindafrekening! De PAB-cel van het VAPH wil deze achterstand wegwerken tegen 1 januari 2012. Misschien ben je één van de 667 budgethouders, die nog géén eindafrekening hebben ontvangen m.b.t. 2006? Het nieuwe jaar komt eraan, dus dat betekent dat er een achterstand zou zijn van niet twee, maar drie jaar! De PAB-cel van het VAPH bevestigde aan de helpdesk van BOL-Budiv dat alle eindafrekeningen m.b.t. 2006 vóór het einde van het jaar zullen opgestuurd worden.

Kortverblijf

Soms kan het nodig zijn dat er tijdelijke opvang en begeleiding is voor de persoon met een handicap. In die gevallen kan je beroep doen op een voorziening met kortverblijf in haar aanbod. Kortverblijf is bedoeld voor personen van alle doelgroepen. Deze opvangvorm is dus niet beperkt tot personen met één specifieke handicap. Een beperkt aantal voorzieningen biedt uitsluitend kortverblijf aan: dat zijn de tehuizen voor kortverblijf. Andere beschikken over één of meerdere plaatsen voor kortverblijf binnen hun erkenning als internaat (voor kinderen) of tehuis (voor volwassenen). Kortverblijf kan zowel overdag als 's nachts, ook in het weekend en in de vakanties.

Met al je PAB-vragen kan je per mail of telefonisch terecht bij de helpdesk van BOL-Budiv.
(tel) 09/324.38.77
(mail) helpdesk@bol-online.be

> Assistentie door een voorziening?

Ja, maar!

Ja, maar!

Van 1987 tot 2000 vocht Independent Living voor de invoering van een Persoonlijke Assistentie Budget in Vlaanderen. 'Onafhankelijk Leven' met een PAB kwam er als reactie tegen de bestaande zorg door voorzieningen. Daar wordt de persoon met een handicap vaak enkel als een zorgobject beschouwd, ook vandaag. Betutteling, afhankelijkheid, exclusie uit de echte samenleving, weinig inspraak en weinig impact op het eigen leven zijn daarvan het resultaat. In Vlaanderen hebben we zo een hoge kwalitatieve zorgverlening die in weinig kwaliteit van leven resulteert. Met het PAB kwamen honderden personen met een handicap op de zorgmarkt die op zoek waren naar geschikte assistenten om hen te ondersteunen in het leven. Deze budgethouders gingen in eerste instantie assistenten zoeken buiten de gekende VAPH-voorzieningen en thuiszorgdiensten uit de reguliere zorg. Ook BOL-Budiv vzw stond, als opvolger van Independent Living, erg kritisch tegenover het inko-

pen van ondersteuning bij een voorziening. Sinds 2008 kunnen ook voorzieningen die assistentie aanbieden zich bekendmaken via www.assistentie.net, de zoekertjessite voor budgethouders en assistenten, opgericht door BOL-Budiv vzw. 27 voorzieningen registreerden zich ondertussen. Meer en meer budgethouders doen beroep op een voorziening.

Alle ogen zijn gericht op het PGB-experiment. In dit experiment zullen 200 personen met een beperking zorg kunnen inkopen in bestaande en nieuwe voorzieningen. Zullen er nieuwe voorzieningen op de zorgmarkt komen? Zullen voorzieningen zich anders gaan organiseren? Zal de gebruiker meer impact hebben op zijn ondersteuning? Het PGB-experiment doet de hoop ontstaan dat het budgetstelsel in Vlaanderen een echte keuze wordt, ook voor zij die reeds in een voorziening wonen. Een (r)evolutie in de gehandicaptensector: de gebruiker transformeert van afhankelijke cliënt naar zelfbewuste consument.

Richtlijnen Assistentie

Persoonlijke

Regelmatig wordt aan BOL-Budiv gevraagd hoe wij assistentie door een voorziening zien. BOL-Budiv hanteert richtlijnen opgesteld door Adolf Ratzka, de voorzitter van het Independent Living Institute in Stockholm. Hierin wordt persoonlijke assistentie als volgt omschreven:

1. De financiering van de assistentie gaat naar de persoon met een handicap en niet naar de assistentieverlener.
2. Gebruikers zijn vrij om de mate van controle over de assistentieverlening te bepalen die overeenstemt met hun noden, bekwaamheden, actuele levensomstandigheden, voorkeuren en betrachtingen.
3. Deze keuzemogelijkheid omvat ook het recht om volledig zelf de inhoud van de assistentieverlening te bepalen, wat veronderstelt dat de gebruiker beslist wie als assistent werkt, voor welke taken, op welk tijdstip,

In Vlaanderen
is 'wonen' en
'ondersteuning' door een
VAPH-voorziening nog steeds
gekoppeld. Tegelijkertijd zijn
er weinig toegankelijke
woningen op de
huizenmarkt.

op welke plaatsen en hoe de assistentieverlening moet gebeuren. BOL-Budiv wordt ook gecontacteerd door budgethouders die ondersteuning (willen) inkopen in een voorziening. Uit deze vragen en soms ook klachten concluderen wij dat voorzieningen nog heel wat aanpassingen moeten doen alvorens zij Persoonlijke Assistentie aanbieden zoals de richtlijnen dit definiëren. Ook zijn er nog steeds belangrijke juridische hinderenissen om kwalitatieve persoonlijke assistentie via een voorziening legaal te maken.

Vrij zijn te kiezen waar de assistentie wordt verleend

Een budgethouder: 'De voornaamste reden voor mijn verhuis naar een voorziening was de toegankelijke woning die ik kreeg als ik hier kwam

wonen. Ik was dan ook verplicht mijn assistentie daar in te kopen. In Vlaanderen is 'wonen' en 'ondersteuning' door een VAPH-voorziening nog steeds gekoppeld. Tegelijkertijd zijn er erg weinig toegankelijke woningen op de huizenmarkt. Lokaal zijn er initiatieven van sociale huisvestingsmaatschappijen en private immobiliënkantoren die toegankelijke woningen aanbieden, maar om die snel genoeg kwijt te raken dienen zij vaak bij instellingen voor personen met een handicap aan te kloppen. Verschillende voorzieningen krijgen zo uitbreiding van wooncapaciteit buiten de door het VAPH toegekende 'bedden', door PAB-huizen bij te bouwen. Deze huizen dienen natuurlijk zo snel mogelijk gevuld te zien. Hierdoor ontstaat er druk op budgethouders om te verhuizen naar de voorzieningscampus.

Een andere budgethouder: 'De assistentie gebeurt enkel ter plaatse, er kan nooit een assistent mee naar buiten voor een uitstap of boodschap'.

Vrij zijn te kiezen wie mijn assistent is

In een contract van voorziening X lezen wij: 'In principe zal de dienstverlening concreet gebeuren door mevrouw Y. Evenwel behoudt de dienst X zich het recht voor betrokkenen voor de uitvoering van het werk, na overleg met de budgethouder om organisatorische redenen te vervangen.' Een budgethouder: 'Ik overweeg in zee te gaan met voorziening X. Ik kreeg echter de uurroosters voorgelegd waarbinnen de persoonlijke assistent zou werken.

Die waren zeer rigide en konden niet aan mijn vraag voldoen.' Een andere

budgethouder: 'Ik koop mijn ondersteuning in via voorziening X. Daar hebben ze één persoonlijke assistent die ook de coördinatie doet van hun PAB-project. Het lukte echt niet om met haar samen te werken. Ik had geen inspraak in wanneer zij zou komen. Mijn assistente beslist zelf wanneer zij komt en wat zij doet. Toen ik te kennen gaf dat ik niet met haar wou samenwerken, heb ik een hele week zonder assistentie gezeten. Er werd niet naar een nieuwe assistent gezocht'.

Verschillende voorzieningen starten vandaag PAB-experimenten op. In die experimenten trekken zij enkele assistenten aan die dan over meerdere budgethouders verspreid worden. Hierdoor moet een uurroosterpuzzel gemaakt worden. De afspraken met de assistent zijn dan geen afspraken tussen twee personen meer. De budgethouder moet rekening houden met de wensen van andere budgethouders, zoals dit in alle andere vormen van collectieve zorg de situatie is. Ook laten de arbeidsreglementen van deze voorzieningen vaak niet toe om op flexibele vragen van budgethouders in te gaan.

Onafhankelijke vraagverduidelijking

Belangrijker om de juiste keuze te maken van zorgaanbieder, is voldoende informatie noodzakelijk. Zo melden ons verschillende budgethouders uit Limburg: 'Ik sloot op aanraden van de maatschappelijke assistent van de mutualiteit een overeenkomst met voorziening X. Ik werd niet op de hoogte gehouden van wat ik nog allemaal met mijn budget kon doen.

Dé sleutel tot onafhankelijke informatiestrekking is de budgethoudersvereniging.

De budgethoudersverenigingen bieden immers zelf geen assistenten aan.

Juridisch
doet zich vandaag
een probleem voor
om assistentie via een
voorziening in te kopen.

Uiteindelijk betaalde ik heel wat meer bij deze voorziening dan ik zou betalen als ik zelf werkgever was.' Een maatschappelijke assistente van een andere mutualiteit meldde ons dat zij dacht dat die voorziening ook een budgethoudersvereniging was.'

De drie budgethoudersverenigingen doen al wat mogelijk is om de budgethouders te informeren over wat allemaal mogelijk is met een PAB. Duidelijk is dat zij slechts deels in deze opdracht slagen. De sleutel tot onafhankelijke informatie is de budgethoudersvereniging. De budgethoudersverenigingen bieden immers zelf geen assistentie aan. We stellen gelukkig vast dat heel wat maatschappelijke assistenten reeds doorverwezen naar een budgethoudersvereniging wanneer een PAB wordt toegekend.

Duidelijke contracten en prijsstelling

Budgethouder X: 'Ik heb een contract met voorziening X. Daar betaal ik 3.000 euro per maand met mijn PAB. Ik weet niet wat men doet met dit geld. De facturen zijn onduidelijk. Ik krijg, denk ik, niet het aantal uren ondersteuning dat is overeengekomen in mijn contract. Ik deel een woonst met andere bewoners. Mijn budget wordt ook gebruikt om de permanentie in die woonst te voorzien. In mijn contract met de voorziening staat dat als de persoonlijke assistent ziek wordt, zij wordt vervan-

gen door een andere, indien mogelijk

Mijn assistent is nu al drie weken ziek, maar de voorziening zegt dat het niet mogelijk is

haar te vervangen.'

Een andere budgethouder stelde ons de vraag of t-interim goedkoper is dan voorziening X. Uiteindelijk besloten we offertes op te vragen bij verschillende voorzieningen, t-interim en Securex. We kregen erg weinig reactie. Onze vraag was ook niet eenvoudig. Zo moeten voorzieningen andere uurlonen (PC 319) hanteren dan t-interim of Securex. Daarnaast zijn de administratieve diensten van voorzieningen niet aangepast om te antwoorden op vragen naar offertes. De antwoorden die we kregen waren uiteindelijk niet duidelijk en vaak ook niet juist.

Terbeschikkingstelling

Ook juridisch doet zich vandaag nog steeds een probleem voor om met ondersteuning via een voorziening te werken. Zo is het contract tussen een budgethouder en de voorziening een contract van 'aanneming van werk'. Bij deze aannemingsovereenkomst zit het gezag over de assistenten contractueel bij de voorziening. In de geest van het PAB en in onze visie ligt het gezag echter bij de budgethouder. In de praktijk doen voorzieningen

dus aan terbeschikkingstelling.

Terbeschikkingstelling is volgens arti-

kel 31 van de wet van 24 juli 1987 echter verboden, behalve voor interimkantoren. Voorzieningen die volgens de richtlijnen van persoonlijke assistentie willen werken, worden dus verplicht te balanceren op een dunne juridische lijn.

Het verbod op terbeschikkingstelling wordt door voorzieningen die onze visie op PAB niet delen jammer genoeg handig gebruikt om de budgethouder te beperken in zijn inspraak over wie de assistent is, waar en wanneer de zorg wordt gegeven.

De toekomst

De toekomst van de ondersteuning van mensen met een handicap in Vlaanderen is het budgetsysteem. Daar zijn we van overtuigd. Voorzieningen zullen niet verdwijnen, maar zullen zich anders moeten organiseren. Ze zullen zich moeten organiseren naar de vraag en behoeften van de gebruiker, of ze zullen hun consumenten verliezen. Deze verandering is ingezet met het PAB. We kijken uit naar het PGB.

BOL-Budiv wil voorzieningen helpen in het proces naar vraaggestuurde zorg. Daarvoor dient het pas opgerichte Expertisecentrum Onafhankelijk Leven (EOL). Ook zal BOL-Budiv in 2009 een vormingsaanbod lanceren voor voorzieningen die persoonlijke assistentie willen organiseren. Voorzieningen die interesse tonen kunnen reeds contact met ons opnemen.

Het wel en wee van Nadia

Column

Aan het einde van elke zomer, wordt er in Brussel het Euritmix-festival georganiseerd op verschillende locaties. Vorig jaar waren er weinig toegankelijke concerten. Ik had dit reeds doorgegeven aan de gemeentelijke adviesraad en aan de organisatie. Wat mij het eerst opviel dit jaar in het programma was: 'Tango onder de sterren' met muziekgroep Astoria dat zou plaatsvinden in het Bellevue Museum. Dit prachtige museum is rolstoelvriendelijk. Ik bel onmiddellijk en reserveer drie plaatsen. De dag zelf trek ik vol spanning met twee vrienden ernaartoe.

Het was een beetje regenachtig, dus had de directie besloten dat het niet op de buitenplaats zelf kon doorgaan, maar wel binnen in de grote zaal. Het personeel was zo vriendelijk om mij door de massa te begeleiden naar een

aangepaste plaats. Voor ik het wist stond ik op het podium zelf?! Ik stond tussen de acht musici: twee violen, cello, piano, accordeon, alt, contrabas, slagwerk en waar voor de gelegenheid ook nog eens twee dansers aan toegevoegd werden.

Ik moest zelf mijn voetsteunen naar beneden brengen zodat de dansers geen risico liepen om over mij te struikelen. Ook moest ik opletten dat ik de elleboog van de violist niet raakte. Daar stond ik dan op het podium. Telkens als het publiek applaudisseerde, keken ze automatisch naar mij. Ja, ik stond ertussen, geen uitweg mogelijk met mijn elektrische rolstoel. Al de mensen die foto's namen van de groep of dansers hadden mij ook in beeld. Ik kon niets anders doen dan braafjes mijn hoofd schudden. De muzikanten gaven mij

een hand uit sympathie en ook omdat ze niets anders konden doen als ze mij voorbijliepen. Dit versterkte de indruk nog meer dat ik erbij hoorde. Na het concert probeerde ik mij snel uit de voeten te maken, maar tevergeefs. Mensen gaven mij een schouderklopje en sommigen zeiden zelfs bravo! De volgende dag zag ik mezelf in de krant op de groepsfoto staan. Mijn vrienden en ik hebben er nog lang om gelachen. Ja, zo iets moest mij weer overkomen.

Poëzie

Ik wil een persoon zijn...

Ik wil een persoon zijn, geen cliënt.
Ik wil een naam zijn, geen label.
Ik wil ondersteuning en hulp, geen zorg.
Ik wil een thuis, niet geplaatst zijn in een instituut.
Ik wil zinvolle productieve dingen doen,
geen voorgekauwd dagprogramma doorlopen.

Ik wil een écht beroep, geen bezigheid.
Ik wil leren om dingen te doen en naar plaat-

sen te gaan die ik leuk vind,
Niet voor de rest van mijn leven geprogrammeerd te worden.

Ik wil plezier hebben, van het leven genieten en vrienden hebben.

Ik wil dezelfde kansen hebben als jullie allemaal.

Ik wil gelukkig zijn.

PAB-stript

Weetjes

3 december 2008
**Internationale Dag van
de persoon met een handicap**

Playbackshow VFG

Voor de 8e keer organiseert VFG haar nationale playbackshow voor artiesten met een handicap of nog beter gezegd 'de playback voor specials'! Aan deze professioneel opgezette liedjeswedstrijd nemen 20 jongvolwassenen deel, die als de beste artiesten tevoorschijn kwamen tijdens de preselecties, die eerder dit jaar in elke provincie plaatsvonden. Gastvrouw op het podium is de mooie Joyce De Troch.

Wij kijken dus uit naar jouw komst. Je krijgt de kans om de unieke sfeer van ons muziekfeest op te snuiven, kennis te maken met de professionele jury, een praatje te maken met onze deelnemers en de toeschouwers!

Praktisch: Zaterdag 15 november van 12u tot 19u in het ICC te Gent.

Inschrijven kan bij Liliana Nikolova, 02/51.50.263, liliane.nikolova@vfg.be of Tanja Niemeier, 09/333.57.55, o-vl@socmut.be

te koop

Buggy Maclaren Major 2000 in zeer goede staat Basic model met voetplank, shopping bag en zonnescherm.

Buggy Maclaren Major 2000 bijna nooit gebruikt. Basic model met voetplank,, shopping bag en zonnescherm.

Buggy Babyjogger: Bijna nooit gebruikt. Zonnescherm en fleece beschermingszak.

Aspiratietoestel LSU (Laerdal Suction Unit) draagbaar model. Bijna nooit gebruikt.

Prijs overeen te komen.

Voor inlichtingen: (tel) 059/33 00 68 of (gsm) 0478/328 352.

Lezersbrieven

BOL-Budiv acht zich niet verantwoordelijk voor de inhoud van de lezersbrieven.

Getuigenis!

> Suleyman Harrouch

Op 26 november is het 14 jaar geleden. Ik zal die datum nooit vergeten. Het was vier uur 's nachts. Een weekendje met vrienden. Ik was toen 17 jaar. Na de hele nacht te hebben geravot, dacht ik mijn droge kleren aan te trekken. Ver ben ik niet geraakt. Aan de ingang van de chalet viel ik achterover, met mijn nek op de laatste trede van de trap. Met als gevolg dat mijn nekwerfels gebroken waren. Hierdoor waren mijn zenuwen geraakt. In het begin was ik volledig verlamd, maar gelukkig begonnen enkele spieren geleidelijk opnieuw te werken. Na 13 maanden revalidatie mocht ik op 15 december 2005 eindelijk naar huis. Mijn ouders hadden hun ruime woning speciaal voor mijn thuiskomst laten verbouwen om aan mijn noden te voldoen. Mijn ouders en broers namen mijn verzorging volledig op zich.

Stap voor stap heb ik mijn plaatsje opnieuw ingenomen in de maatschappij. De eerste uitdaging waren mijn studies. Toen ik mijn nek gebroken had, zat ik in het zesde jaar middelbaar. Dat jaar heb ik in twee jaar gedaan. Een deel tijdens mijn verblijf in het revalidatiecentrum. Na de kerstvakantie van 2005 ben ik weer parttime naar school gegaan om de leerstof af te werken. Mijn school heeft me hierin zeer goed ondersteund.

Na het middelbaar ben ik verder gegaan in de informatica. Omdat het op dat moment niet gemakkelijk was om alle dagen vervoer van en naar het station te vinden, had ik voor mezelf de keuze gemaakt om op kot te gaan. Begin 2001 heb ik dan mijn PAB-aanvraag ingediend. Na mijn studies moest dat in orde zijn, dacht ik. Ondertussen wacht ik al 7 jaar op een PAB.

Maar het leven gaat verder. De volgende stap? Werk. Als persoon met een handicap is werk zoeken zeker niet gemakkelijk. Maar het is me na 10 maanden dan toch gelukt. Ik ben begonnen als informaticus bij de Socialistische Mutualiteiten in Brussel. Na 3 jaar ben ik overstapt naar mijn huidige job bij VFG. Ondertussen woonde ik nog steeds bij mijn ouders en had ook nog steeds geen PAB. Ik kon niet blijven wachten. Begin 2006 heb ik het ouderlijke huis verlaten om een appartement te delen met mijn vrouw. Zij is bewust in Lokeren komen wonen zodat mijn familieleden en vrienden konden blijven helpen. Mijn vrouw kon mijn verzorging alleen niet aan. En daar kwam nog eens bij dat we in hetzelfde jaar ons dochterje Aaliyah mochten verwelkomen.

Februari 2008. De start van mijn fysieke aftakeling. Geleidelijk verlies ik kracht in mijn handen. Met veel moeite krijg ik mijn rolstoel nog vooruit. Het wachten wordt me te veel.

Maart 2008. Nadat de minister de prioriteiten voor 2008 bekendmaakte, bel ik naar de PAB-cel om te vragen hoe het mijn dossier staat. "Uw aanvraagdatum is van voor 31 december 2007 en u hebt functioneringsscore 5. U komt dit jaar in aanmerking." Onmiddellijk bel ik naar mijn vrouw om het fantastische nieuws te melden. "Vrouwtje, er is beterschap op komst..."

PAB verandert een leven

Sedert 1 juni 2008 zijn wij gestart met ons PAB. Dat heeft in ons gezin een grote verandering meegebracht, voor onszelf maar ook voor onze kinderen. De druk waarmee ons gezin dagelijks te kampen had, is weggenomen.

Mijn zoon is autistisch, ikzelf heb een spierziekte, mijn man CML, onze jongste zoon heeft een zware vorm van ADHD. Nu is er bijna iedere dag iemand die iets leuk gaat doen met onze oudste zoon. Op maandag of dinsdag gaan sporten met assistent. Op woensdag of donderdag met zijn assistente Mie gaan knutselen. Op vrijdag met zijn assistente Fleur gaan zwemmen, samen naar de film en op zaterdagvoormiddag gezellig samen tv kijken of gaan vissen terwijl zijn broer gaat voetballen. Nu hebben wij voldoende tijd om met onze jongste zoon zijn hobby te doen, voetballen.

Dit is voor mijn man en mijzelf ontspanning. Op donderdag heb ikzelf poetshulp, wat mijn gezondheid ten goede komt. Tijdens de vakantie werk ik met vakantiejobs, wat ons zeer goed is befallen. Dit is voor onze beide zonen heel leuk. Ze gaan samen eens naar een pretpark, naar zee, naar Sealife, noem maar op.

Zowel wij als ouders, als onze kinderen, ervaren hoe belangrijk het PAB voor ons gezin is geworden. Zelfs tijdens onze vakantie's werken wij met assistenten. Zo heeft iemand tijdens ons verblijf in Centerparcs 3 halve dagen per week met de kinderen activiteiten gedaan. Onze vakantie was voor ons ook eindelijk eens vakantie. Die 3 halve dagen konden mijn man en ikzelf eens genieten van een namiddagje rust, gezellig vertoeven op een terrasje of in onze bungalow een kopje koffie drinken. Wij hopen dat de wachtlijsten snel worden weggewerkt, want een PAB verandert het leven van mensen met een handicap.

Familie De Dapper

Reageren? Stuur uw lezersbrief op naar joke@bol-online.be.

Verhuizen... dat nooit!

Alle verdiepingen weer bereikbaar

Vraag vrijblijvend informatie

0800 94 365 - GRATIS

Overal in België - 24u/24u!

Esthetisch en discreet!

Eigen fabricaat!

NIEUW
ook voor smalle trappen!

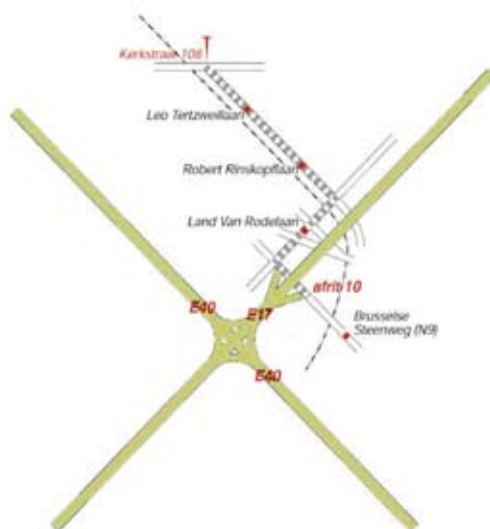
www.monolift.be

Trapliften

ThyssenKrupp Monolift nv

Kaleweg 20 - 9030 Gent - Fax 09 216 65 75 - info@monolift.be - Regionale centra: 02 217 37 84 - 03 239 21 43 - 011 25 25 43 - 09 216 65 65 - 050 34 54 50

Bol-Budiv
Kerkstraat 108
9050 Gentbrugge
tel 09 324 38 77
fax 09 324 38 79
info@bol-budiv.be
www.bol-budiv.be